

ANDTS-plan för Vikingaåsens skola

policy och handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel

År: Läsåret 2024-2025

Skolans namn: Vikingaåsens skola

Ansvarspersoner för ANDTS-arbete:

Planering, uppföljning och dokumentation av ANDTS-arbetet: Ledningsgruppen/ehg-gruppen
Vikingaåsens skola/Pernilla Blomqvist

Årlig genomgång och vid behov revidering av ANDTS-planen: Ledningsgruppen/ehg-gruppen
Vikingaåsens skola/Pernilla Blomqvist

Innehåll

ANDTS står för alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. ANDTS-planen innefattar skolans **ANDTS-policy** och **handlingsplan**.

Syfte

Syftet med skolans ANDTS-plan är att:

- Förebygga användning av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel.
- Skapa en trygg och säker arbetsmiljö i skolan.
- Tidigt upptäcka och agera vid oro för att en elev/studerande använder ANDTS.
- Samtliga i skolans personal, elever/studerande och vårdnadshavare ska känna till vad som gäller i skolans verksamhet och hur skolan hanterar situationer där ANDTS orsakar oro.

Mål

- Öka andelen elever/studerande som inte använder ANDTS.
- Minska eller stoppa användandet bland de elever som redan använder ANDTS.
- Att skolans agerande vid oro för problematiskt ANDTS-bruk leder till att eleven/studeranden är drogfri, får det stöd som behövs och kan genomföra sina studier.

Skolans ANDTS-policy

Förhållningssätt till alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel

Elever/studerande och skolpersonal har rätt till en trygg och hälsofrämjande arbets- och studiemiljö.

Att förebygga ANDTS-bruk ingår som en del av skolans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Skolan ska vara fri från alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar (ANDTS) samt agera direkt vid oro för en elevs/studerandes ANDTS-bruk.

All skolpersonal ska agera om ANDTS förekommer på skolans område eller i skolans verksamhet. Om oro väcks för en minderårig elev ska barnskydds anmälan göras utan dröjsmål av den yrkesperson hos vilken oron väckts.

Detta gäller på skolan:

- På skolområdet är det förbjudet för alla (elever/studeranden, personal, vårdnadshavare och andra) att använda tobaksprodukter – dygnet runt, året runt.
- För minderåriga är det även förbjudet att inneha tobaksprodukter.
- Alkoholbruk är förbjudet i skolans utrymmen.
- Eleverna/studerandena får inte inneha alkohol i skolans utrymmen.
- Det är förbjudet att vara påverkad av alkohol eller andra droger samt att ha kvarstående påverkan av alkohol eller andra droger under skoltid.
- Användning, innehav eller försäljning av narkotika är förbjudet och ska enligt lagen anmälas till polisen.
- Användning av dopningspreparat är förbjudet i skolans utrymmen och verksamheter.
- Spel om pengar är förbjudet för minderåriga och ska inte förekomma under skoltid eller i skolans verksamheter.
- Annat:

Detta gäller inför resor, lägerskolor och dylikt:

- Alla vuxna förbinder sig till att inte använda alkoholprodukter.
- Alla vuxna förbinder sig till att inte använda tobaksprodukter i elevernas/studerandenas åsyn.
- Alla vuxna förbinder sig till att inte förmedla rusmedel till elever/studeranden.
- Eleverna/studerandena förbinder sig till en ANDTS-fri resa.
- Annat:

Plan för ANDTS-förebyggande arbete

Eleverna och deras vårdnadshavare ska vara medvetna om denna policy. Policyn diskuteras under klassmöten, föräldramöten och Hem & skola-möten.

Undervisning kring tobak, alkohol, narkotika, spel och doping ges av skolans lärare enligt läroplanen och de riktlinjer som finns i den handbok som tagits fram i samarbete mellan Landskapsregeringen och Folkhälsan på Åland.

Alla klasslärare arbetar förebyggande med mål att stärka elevernas självbild och självförtroende för att våga stå emot gruppträck, bl a med hjälp av KiVa-skolas material, läromedlet Livskunskap samt positiv psykologi i skolan. Elevernas förmåga att utveckla sunda levnadsvanor betonas i de olika årskurserna. Eleverna bör ges möjlighet att diskutera attityder och upplevelser kring ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel).

Skolan samarbetar med föreningen Hem och skola, polis, skolhälsovård och olika föreningar och organisationer som har som uppgift att informera barn och ungdom kring ANDTS. Kommunens Hem & skola föreningar erbjuder i samarbete med skolorna en drogförebyggande föreläsning för eleverna i åk 6 och till deras vårdnadshavare.

Eleverna i åk 5-6 deltar i Folkhälsans projekt Tobaksfri duo. Eleverna i åk 5 och 6 ska ges tillfällen att reflektera och diskutera kring drogproblematik utgående från autentiskt material så som tidningsartiklar, nyhetsinslag etc. Målet är att medvetandegöra eleverna.

Personalens kunskap om ANDTS-bruk och om förebyggande verksamhet uppdateras kontinuerligt och personalen erbjuds handledning i förebyggande verksamhet och i ingripande.

Handlingsplan

Tobak: Första gången eleven/studeranden påträffas med tobak:

Tilltala eleven/studeranden och förklara för hen att tobaksanvändning är förbjudet på skolans område och att vuxna är skyldiga att ingripa.

Klassföreståndare, grupphandledare eller en annan lärare kontaktar elevens/studerandens vårdnadshavare senast nästa dag (då det gäller en minderårig).
Förbered eleven/studeranden på att vårdnadshavarna kommer att kontaktas.

Gör en notering i Wilma/Fronter till klassföreståndare/grupphandledare och en notering för eleven/studeranden.

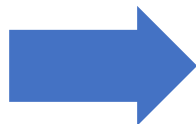
Rektor eller klassföreståndare/grupphandledare kontaktar skolhälsovårdaren eller den person som ansvarar för tobaksavvänjning på skolan.

Skolhälsovårdaren kallar eleven/studeranden till ett stödsamtal, t.ex. enligt SOTIS-modellen (Samtal Om Tobak I Skolan). Tobaksavvänjning erbjuds vid behov och uppföljningsamtal bokas in.

Vid upprepat beteende:

Samma som ovan.

Eleven/studeranden och vårdnadshavarna (då det gäller en minderårig) kallas till ett samtal med skolhälsovårdaren för vidare planering av åtgärder.

Uppföljning:

Om fortsatta åtgärder beslutar man skilt för varje enskilt fall, i överenskommelse med vårdnadshavare (då det gäller en minderårig).

Gör barnskyddsanmälan om du känner oro för ett barn.

Vid oro för en elevs/studerandes bruk av alkohol, narkotika, dopning och spel

Någon i skolans personal känner oro för en elevs/studerandes bruk.

Prata med övrig skolpersonal. Upplever andra också oro?
Informera: elev-/studerandevårdsgrupp och rektor.

Diskussion med eleven/studeranden och hens vårdnadshavare:

- rektor och/eller lärare kallar elev/studerande och vårdnadshavarna till samtal.
- framför oron för den unga (t.ex. förändringar i beteendet, frånvaro).
- fråga om vårdnadshavarnas observationer av elevens bruk och mående.
- fråga den unga om bruk och hur hen mår.

Plan för uppföljning och dokumentation i samarbete med elev-/studerandevårdsgruppen och vårdnadshavarna.

Vid fortsatt/återkommande oro

- hänvisning till vård och stöd enligt behov (erbjud samtyckesblankett om stöd/vård behövs från flera instanser).
- vid behov kontaktas barnskyddet för konsultation/ barnskyddsanmälan (då det gäller en minderårig).

Allmänt:

Stödåtgärder för en elev/studerande bör planeras och följas upp i samverkan mellan elev/studerande, vårdnadshavare (då det gäller en minderårig), och berörda parter såsom skola, barnskydd, polis och beroendemottagning.

Till hjälp finns samtyckesblanketter och en samverkansmodell för barnskyddsfrågor. Dokumenten kan laddas ned på: www.regeringen.ax.

Vid osäkerhet kan du alltid kontakta polisen eller barnskyddet för att få råd.

Om en elev/studerande är påverkad i skolan

Eleven/studeranden ertappas påverkad

Separera om möjligt eleven/studeranden från övriga elever/studeranden.
Lämna hen inte ensam.

Informera rektor/biträdande rektor, skolhälsovårdare och/eller skolkurator.
Kontakta vårdnadshavarna (då det gäller en minderårig).

Lärare, Rektor/bitr. rektor kontaktar:

- Barnskyddet då det gäller en minderårig.
- Polisen (alltid då det finns misstanke om narkotikabruk, olagligt bruk av läkemedel eller langning av alkohol till minderåriga).

Vårdnadshavaren för eleven/studeranden hem eller till lämplig vård i enlighet med skolans anvisningar. Samtyckesblankett fylls i.

Om vårdnadshavaren inte kan nå konsulteras barnskyddet då det gäller en minderårig (efter kl. 16 nås barnskyddsjouren).

Eleven/studeranden samt vårdnadshavaren kallas till uppföljande samtal med personal från elev-/studerandehälsan snarast möjligt. Om samtyckesblankett ej fyllts i görs detta under samtalet.

Uppföljning enligt överenskommelse.

Vid återkommande oro fortsätter kontakten med barnskyddet.

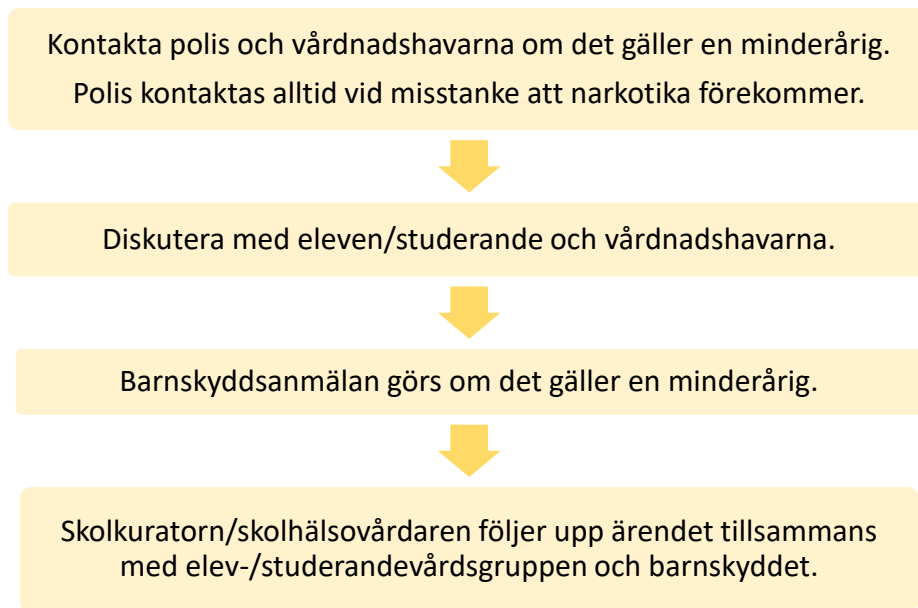
Vid behov ordnar skolan samtal med övriga berörda elever/studerande.

Lämna inte eleven/studeranden ensam.

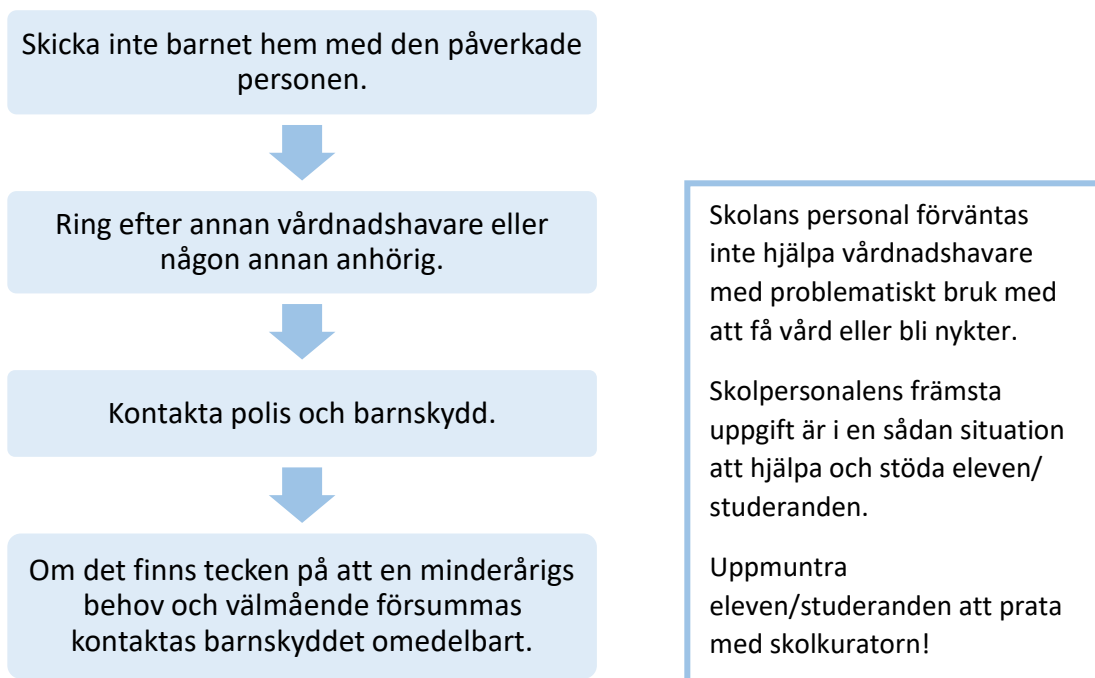
Skicka inte eleven/studeranden hem ensam.

Lämna inte din kollega ensam med eleven/studeranden.

Om en elev/studerande har med sig alkohol/narkotika under skoltid

Om en vårdnadshavare kommer påverkad till skolan

Skolans personal förväntas inte hjälpa vårdnadshavare med problematiskt bruk med att få vård eller bli nykter.

Skolpersonalens främsta uppgift är i en sådan situation att hjälpa och stöda eleven/studeranden.

Uppmuntra eleven/studeranden att prata med skolkuratorn!

Vid oro för kollegas ANDTS-bruk

Varje kommun/arbetsplats bör ha en policy och handlingsplan för hur frågor om skadligt bruk hanteras på arbetsplatsen. Dokumenten bör finnas tillgängliga på arbetsplatsen.

